

LIVET

I barnens kyrka
finns det lugn

Riterna som
hör till livet

Kyrkohandboken
– omstridd och
efterlängad

Ann-Christine Ruuth
är sig själv

KÄNN DIG SOM HEMMA

"Blir det korv?"

Den frågan ställer min yngsta dotter varje gång jag undrar om hon vill följa med mig på gudstjänst. Serveras det kyrkkorv kommer hon gärna. Hon trivs när alla, stora som små, samlas på kyrkbacken efter familjegudstjänsten och äter varmkorv med bröd tillsammans.

Det är vår uppgift som kyrka att få alla som kommer att känna sig välkomna. Kyrkkorven är ett sätt. Att se till att det finns hörselslingor och bra ljus är ett

annat. Att säga "Välkommen, känn dig som hemma" är ett tredje, som kan vara extra viktigt att höra för den som är ny och osäker.

Svenska kyrkan är en stor organisation och vi är inte alltid bra på att ta emot de som kanske känner sig utanför eller inte kan koderna. Kyrkan ska inte vara en klubb för de redan invigda, vi måste hela tiden arbeta för att människor som kommer till kyrkan ska känna sig välkomna.

Tack vare vår senaste tillbyggnad, den nya entrén till Danderyds kyrka, är det nu enklare för funktionshindrade och äldre att besöka kyrkan. Vi har även fått en handikapptoalett och ett kapprum med krokar för både stora och små. I det nybyggda Klockare Malms kapell kan en mindre grupp ta farväl av en anhörig. I Församlingens Hus har vi en lekhörna utanför salen där det ofta hålls begravningskaffe och i Danderyds kyrka finns ett utrymme där barn kan sitta och rita eller läsa, så att de kan komma och gå lite som de vill under gudstjänsten. Små detaljer kanske, men viktiga, för att fler ska känna sig inkluderade och välkomna. På många olika sätt sker förnyelse och förändring i kyrkan, inom ramen för vår tro och tradition.

Kyrkan är en av få fredade platser vi har i samhället där man kan få känna ro och helighet. Våra riter – gudstjänster, begravningar, dop och vigslar – är öppna för alla. Inte sällan händer det att en tidigare okänd person dyker upp på en begravning eller att någon önskat att någon annan inte kom. Men till kyrkans riter är alla välkomna och ingen kan hindras ifrån att delta. Det är en styrka.

Under de år som jag arbetat som präst har barnen fått ta en allt större plats i kyrkan. Idag står det i vår kyrkoordning att barnen intar en särställning. I allt vi gör ska vi ta hänsyn till barnens perspektiv. Får barnen känna att kyrkan är ett härligt rum, där de kan uppfatta helighet genom musiken och stämningen, får de en uppfattning om vad kyrkan är. Lite andlig spis innan varmkorven.

Staffan Hellgren
Kyrkoherde och kontraktsprost

Följ oss också på Facebook, vi heter **Danderyds Församling**
Vi har också en ny hemsidesadress: svenskakyrkan.se/danderyd

LIVET I DANDERYD NR 3 2018

Redaktion

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Christina Högberg, kommunikatör
christina.hogberg@svenskakyrkan.se

Ansvarig utgivare

Staffan Hellgren, kyrkoherde
staffan.hellgren@svenskakyrkan.se

Design&produktion

Lind Lewin kommunikation, lindlewin.se

Redaktör

Mia Sjöström

Skribenter

Mia Sjöström, Petter Karlsson

Mönster

Lotta Kühlhorn

Fotografer

Elliot Elliot, Håkan Elofsson

Tryckeri

Stockholms Lito Grafiska AB, Danderyd

Svenska kyrkan

DANDERYDS FÖRSAMLING

svenskakyrkan.se/danderyd

Öppettider

Församlingens Hus:

Mån–fre: 9.00–16.00.

Kyrkogårdsförvaltningen:

Mån–fre 9.00–15.00.

Växel, tel 08-568 957 00.

Mån–fre 9.00–12.00 och 13.00–17.00.

Bokning av dop, vigsel, begravning:

Mån–tors 9.00–12.00, 13.00–15.00.

Tel 08-568 957 10.

Bokning av församlingsgårdar:

Mån–tors 9.00–12.00, 13.00–15.00.

Tel 08-568 957 35.

Vi söker volontärer!

Vill du vara med och göra något för andra, lära känna nya människor och dela gemenskap?

Vi inbjuder till tre träffar då du får veta mer om volontärskap i Danderyds församling.

Välj ett datum som passar dig:

Söndag 9 september

11.00–14.00 i Danderyds kyrka,

Torsdag 13 september

17.00–18.30 i Andrum

Torsdag 27 september

17.00–18.30 i Församlingens Hus.

Anmälan/information:

Elisabeth Stenberg, diakon,
08-568 957 21 eller elisabeth.stenberg@svenskakyrkan.se

Himmelsk honung

På kyrkogården vid Församlingens Hus har våra bin arbetat för fullt hela sommaren. Vår himmelska honung finns att köpa i Församlingens Hus.

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Utställningar i Församlingens Hus

Tre generationer

14 juni – 7 september

Chinna Giertz, Linn Nyström och Smilla Hagman ställer ut.

Ikonutställning

13 september – 12 oktober

Pyret Sellberg, Terttu Lindqvist, Christine Bäcklund med flera.

Vernissage 13/9 17.00–19.00.

Ruth Herrlin

18 oktober – 23 november

Måleri främst i olja och akryl.

Vernissage 18/10 17.00–19.00.

Diakonins dag

Danderyds kyrka söndagen den 9 september 11.00 med diakonerna Elisabeth Stenberg, Estelle Wiesel och Charlotte Dunér samt Susanna Widner, präst. I Församlingens Hus samtal på temana att vara medmänniska och hälsa och välbefinnande för äldre. Efteråt kyrksoppa. Läs mer på sidan 7.

Kvinnor tar plats i teologin

Föredraget *Bibelns kvinnor, gudsmöten och jämställdhet* ingår i serien Samtal om tro och teologi.

Genom de bibliska kvinnornas berättelser kan vi lyfta frågor om tro, gudsbild och människosyn. Samtalet leds av Esther Kazen, pastor i Equmeniakyrkan som också arbetar som generalsekreterare för Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd.

Söndag 7 oktober 12.30 i Enebykyrkan.

Ester har fokus på teologi som rör jämställdhetsfrågor och driver instagramkontot @feministpastorn.

Markusevangeliet

Musikalisk läsning med två skådespelare och två musiker. Angela Kovacs, Kia Berglund, Gunnar Malmquist och Torbjörn Flatnes. Paus med förfriskningar. Tid: Lördag 20 oktober 15.00–18.00 i Enebykyrkan. Inträde: 50 kr.

Filippa, Axel och Love i Danderyds kyrka

barnens kyrka

Här kan man ha det lugnt och skönt och koppla av. Man kan också använda rummet till att dansa, läsa läxor och se på film, menar Axel, Filippa och Lowe när de funderar över vad man skulle kunna använda en kyrka till.

NÅGRA GÅNGER OM ÅRET, när Diskantkören eller Gosskören har konsert, är Filippa, 12, Lowe, 13, och Axel, 11, i Danderyds kyrka – och på skolavslutningarna. I Petruskyrkan är de oftare, för där övar de med sina körer varje vecka.

– Petruskyrkan är lite mysigare, men den här är finare, säger Filippa när vi ses för intervjun i Danderyds kyrka.

– Det är lite mer högtidligt här i Danderyds kyrka, för här har vi våra konserter, tycker Lowe.

De uppskattar att det är lugnt och tyst i kyrkan, särskilt jämfört med skolan.

Vad har man kyrkan till?

– Gud, säger Filippa.

– Man ber, har kyrkomusik och lyssnar på vad prästen har att säga, säger Axel.

– Det är en plats där man kan koppla av lite och vara sig själv, säger Lowe.

Är det något man inte kan göra i en kyrka?

– Jag tycker inte att man ska få röka eller skrika, för det är en helig plats, säger Filippa.

– Vår körledare Kerstin säger att man inte ska springa i en kyrka, fast det kan hända, säger Lowe.

– Och man ska inte bråka, för tro handlar om att man ska vara snäll mot andra människor, säger Axel.

Vad skulle man kunna göra i en kyrka – om ni fick bestämma?

– Det skulle finnas läxhjälp så att barn kunde komma och få hjälp efter skolan, säger Filippa.

– Jag hade byggt ett rum med bio i kyrkan, så att de som inte kan se på film hemma kan komma och titta. Och det skulle ordnas aktiviteter så att den som inte har någon att vara med kan göra något i kyrkan med andra. Kanske se på film eller spela fotboll utanför, säger Lowe.

– Man kan använda kyrkan till vad man vill, det är ju stora utrymmen som inte används när den står tom. När jag var på skolresa på Väsarö hade vi disko i kyrkan där på kvällen. Om man hyr ut kyrkan på vardagarna så kan kyrkan få in pengar som de kan använda till att göra bra saker för, säger Axel.

Hur skulle kyrkan kunna se ut?

– Min kyrka skulle vara lite mindre och i trä. Den skulle inte ligga i stan, utan mer avlägset, och det skulle finnas en orgel och målningar av Jesus, änglarna och allt det där, säger Filippa som dock inte vill ha en färgglad kyrka.

– Man skulle bli ofokuserad då, dunkla färger är bättre, förklarar hon.

– Jag skulle inte ändra så mycket i kyrkan. Korset skulle vara kvar, för det är en stor symbol och orgeln med, för den låter bra, säger Axel ♦

Utveckling pågår

Sälja grönsaker, ha rockkonsert eller campa – förslagen på nya användningsområden i kyrkor är många, visar pilotprojektet Virket i Lunds stift. TEXT MIA SJÖSTRÖM

Just nu pågår projektet Virket i Lunds stift, som handlar om att hitta nya användningar av kyrkorummet och stifts-

antikvarien Henrik Lindblad är en av dem som jobbar med projektet.

– Vi har utvecklat en metodik för hur man kan använda kyrkorummet på nya sätt, säger han på telefon från Lund.

I Sverige, liksom i många andra länder i västvärlden, har Svenska kyrkan många fastigheter att ta hand om. Genom att bland annat se över vilka behov som både

en församling och det lokala samhället har kan man hitta nya lösningar och samarbetsformer.

– Vi vill att alla kyrkor ska användas eftersom det är ett kulturarv som tillhör alla i Sverige. Svenska kyrkan förvaltar kyrkorna på uppdrag av staten och vi har lovat att hålla dem öppna och tillgängliga. Men för att kunna göra det behöver vi hitta fler användningsområden, säger Henrik Lindblad.

I England, Kanada och Nederländerna har man kommit långt i de här frågorna. På den första internationella konferensen om det kyrkliga kulturarvet, som Lunds stift organiserade i april i år, fick man ta del av flera exempel.

– Kring en stor katedral utanför Manchester är 80 procent av de boende muslimer. Nu har de tillsammans med kyrkan skapat ett resurscenter med kafé, studiecirkel och konferenslokaler i katedralen.

Andra kyrkor har organiserat en marknad där det sålts loppisprylar eller grönsaker mellan kyrkbänkarna.

– Det funkade så länge man tycker att det är okej att sälja saker i kyrkan. Jag tänker att det gör att fler människor kommer in i kyrkorummet och får uppleva det, människor som kanske inte brukar gå i kyrkan.

I England finns även "champing" – där en del gamla kyrkor fungerar som vandrarhem.

– Det är säkert på väg hit också. Många församlingar har ju övernattat med konfirmander i kyrkan, så det är inget nytt. Men champing är mer kommersiellt och ett sätt att få in pengar. Det är kyrkorna i England beroende av eftersom de inte har några medlemsavgifter.

I Lunds stift finns det 520 kyrkor och flera av dem står mer eller mindre tomma.

– Vi måste tänka på ekonomin även i Sverige, om vi ska kunna behålla våra kyrkor. Svenska kyrkan tappar omkring 100 000 medlemmar varje år och kommer troligen behöva sälja av fastigheter i framtiden och flytta in en del av sin verksamhet i kyrkorummet. Det kommer att göra att kyrkorummet blir mer levande och befolkat under veckans alla dagar, säger Henrik Lindblad.

Själv har han varit med och organiserat rockkonserter i kyrkor i Skåne.

– Det är ett engelskt koncept som kallas "Church Keys" och ger både unga lovande musiker speltillfällen och öppnar upp kyrkorummet för fler ♦

Champing i All Saints Church, Aldwinckle i England.

Appen som låter barnen bestämma i kyrkan

Svenska kyrkans nya app Kyrkan sätter barnen i centrum. Genom interaktiva lek- och spelmoment får barn i förskoleåldern möjlighet att upptäcka kyrkorummet och Svenska kyrkans tro och traditioner.

– Jesus mötte barnen där de var och barnen ska finnas mitt i kyrkans liv. De är en stor och viktig del av dagens kyrka. Idag finns många barn på nätet, så självklart ska kyrkan vara där med bra appar, säger biskop Mikael Mogren, Västerås stift.

När barnen öppnar appen Kyrkan kommer de till just en kyrka, där de kan ringa i klockorna och hälsa på kyrktuppen. Genom ett klick kommer de in i kyrkan och kan se på film, tända ljus eller möblera om i scenen för Jesu födelse på altartavlan.

– Barn är öppna för Guds stora värld, och det är viktigt att vi vuxna möter dem med bra material om kyrka och kristen tro. Genom den här appen vill vi erbjuda just det.

I appen finns också tre korta filmer som berättar om vad som händer i kyrkan vid en begravning, en vigsel och vid ett dop.

– Filmerna kan användas för att förbereda ett barn inför till exempel en begravning. Men de berättar också på ett enkelt sätt varför dessa tre livshändelser är viktiga för Svenska kyrkan. Och då passar filmerna både barn och vuxna, säger Liselotte Rogberg, ansvarig för digital utveckling, på kyrkokansliets kommunikationsavdelning.

Idén till appen kom från medarbetare i Västerås stift som påtalade att Svenska kyrkan helt saknade digitalt material för barn. De har nu gjort verklighet av idén i samarbete med kyrkokansliet i Uppsala.

– Det är många barn som är medlemmar i Svenska kyrkan. De har samma rättigheter som vuxna medlemmar att kunna ta del av kyrkans budskap och gemenskap. Med appen vill vi hälsa barnen extra välkomna till kyrkan, och hoppas att den digitala kyrkan ska göra att de känner sig hemma även när de besöker den fysiska kyrkobyggnaden, säger Liselotte Rogberg.

Appen vänder sig till ganska små barn och användningstesterna har gjorts med barn mellan tre och sex år på en av Svenska kyrkans förskolor och på kyrkans barntimmar.

– Det har varit mycket värdefullt att se hur barnen använder appen och pratar om den. De är upphov till flera förändringar och vägval som vi vuxna i projektgruppen aldrig skulle ha kommit på själva ♦

Appen är gratis att ladda ner och finns där appar finns.

TEXT: SVENSKA KYRKAN

Fokus på äldres liv

– När livet förändras behöver man nya vänner och nya platser för att må bra. Vi hjälper äldre människor som vill engagera sig i olika verksamheter, säger diakonen Elisabeth Stenberg.

För att få ett bra liv behövs samma sak i alla åldrar – vi behöver känna att vi är del av ett sammanhang och har en meningsfull uppgift.

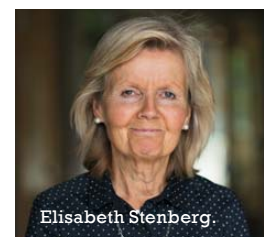
– Livet förändras när man blir äldre och man kanske måste hitta nya vänner på nya arenor, säger Elisabeth Stenberg.

– Äldre har både livserfarenhet och visdom som kan vara till glädje och ett stöd för yngre generationer. När man slutar arbeta kan man arbeta som volontär. Det känns oftast väldigt meningsfullt att göra något för andra och känna sig behövd.

För ett gott psykiskt och andligt välbefinnande behöver man även träffa andra. Danderyds församling arbetar för att bryta isolering och ensamhet genom olika mötesplatser: Andrum i Mörby centrum, gymnastikgrupper, Afternoon tea, konserter, pilgrimsvandringar, samtalsgrupper och gudstjänster.

Läs mer på sidorna 16–19 och på svenskakyrkan.se/danderyd

I september är det Diakonins månad som handlar om äldres psykiska ohälsa. Diakonins dag hålls i Danderyds kyrka söndag 9 september 11.00 med diakonerna Elisabeth Stenberg, Estelle Wiesel och Charlotte Dunér samt Susanna Widner, präst. I Församlingens Hus blir det samtal på temana att vara medmänniska och hälsa och välbefinnande för äldre. Vi bjuder på kyrksoppa.

Elisabeth Stenberg.

"Jag brukar beskriva en rit
som små gyllene upphöjningar
i livsväven."

Rit och längtan

En svenska på stan, fredagsmyset hemma i soffan eller en högmässa i Danderyds kyrka: alla är de exempel på riter, menar prästen Anna Ortner som forskat om ritens betydelse.

– **MÄNNISKOR** ritualiserar. Inte bara i kyrkan eller i andra religiösa sammanhang, utan överallt genom livet.

Det konstaterar Anna Ortner, biträdande kyrkoherde i Danderyds församling, som för tre år sedan doktorerade på just riter.

– I Sovjet plockade man bort alla kristna riter. Men folk saknade dem så mycket så man fick starta ett institut som tog fram nya riter för att hälsa nyfödda barn välkomna, viga par och begrava döda.

Vad är då en rit? En rit är svaret på något som har hänt i någons liv och som den personen bestämmer sig för att ritualisera kring – enskilt eller tillsammans med andra. Man skapar och går in i en tillitsram, ett begrepp som är kärnan i Anna Ortners forskning om riter.

– Jag menar att riter uppkommer ur en längtan. Om man dras till något, längtar och vill dit, så är det en rit, oavsett om det handlar om OS-invigningen eller en gudstjänst. Längtan är nyckeln till riten, och jag brukar beskriva en rit som små gyllene upphöjningar i livsväven.

Hon säger att människor kan längta efter något att hålla sig i och vill skapa speciella situationer som ger minnen.

– Även om många inte låter döpa sina barn för att de tror på Jesus Kristus som uppstånden så vill de ändå vara i kyrkan, för kyrkan sluter en trygg ram av tillit runt dem. I kyrkan ägnar vi oss åt att sätta ord på människors längtan.

Ändå är rit ett ord vi sällan använder. Ordet har haft en negativ klang och har förknippats med ”folk i Afrika”, förklarar Anna Ortner, även om både Sverige och Svenska kyrkan alltid har haft massor av riter.

– Vi skulle inte kunna ha en kyrka utan riter. De finns samlade i kyrkohandboken som berättar hur vi gör när vi lovar Gud, och utan den skulle vi falla isär som kyrka.

Vi har dock inte alltid så lätt att förstå andras riter och är ibland snabba att kritisera. Men, säger Anna Ortner, ska man kritisera någon annans rit, hur motbjudande den än kan te sig, så måste man först försöka förstå varför någon väljer att göra riten. Hon återkommer till begreppet tillitsram.

– Det går på djupet när man kritiserar någons tillit till en rit. Vi människor har ett behov av gemenskap. Viljan att hålla samman, som också kan glida över i gruppträck, makt och rädsla för att bli utfrusen, gör riterna viktiga för dem som ingår i den gruppen.

Hon tar upp exemplet könsstympning, som hon själv är helt emot, och förklarar att ibland är priset högre att ta avstånd från en rit och riskera att bli utestängd ur gemenskapen än att genomgå den.

– Om vi ska kunna nå fram med vår kritik går vägen genom att förstå, och prata om gemenskap. Det är ofta bara de personer som firar riten som kan få den att upphöra,

inifrån, men samtidigt kan ett samhälle visa, genom exempelvis lagstiftning, att visst ritualiserande inte är okej. Det är demokratins storhet och skönhet.

Riter, liksom de människor som utför dem och de samhällen de verkar i, förändras över tid.

– Kyrktagning är till exempel en rit som fanns i Svenska kyrkan före 1942 som sa att alla kvinnor som fött barn måste komma till kyrkan och få en förbön. Riten hade beröringar med synd, rening och synen på kvinnan och är något vi inte längre tillämpar.

Kan man vara rit-lös?

– Absolut, och det har jag stor respekt för. Varje individ har ansvar för sitt eget liv och alla har rätt att välja själv.

Vilken är din favorit-rit?

– Högmässan – den kan jag inte leva utan. Den ger mig det jag behöver för att vara människan och för att orka leva. Jag tror att det är musiken som påverkar mig allra mest. När orgeln brusar igång då känner jag att här vill jag vara.

Anna Ortner hoppas att hon kan inspirera andra till att reflektera över om de ritualiserar eller inte – och varför.

– Ta din längtan på allvar. En gång mötte jag en kvinna som var över nittio år på hennes dödsbädd. Inför döden ville hon bli döpt och få nattvarden, för första gången i sitt liv. Hon hade inte förrän nu vågat bejaka den längtan hon burit på hela livet ♦

Herren eller Gud

Omstridd och efterlängtd – i våras kom den nya kyrkohandboken, en bruksanvisning för hur man agerar och uttrycker sig i kyrkan.

I FLERA ÅR har det stormat kring den nya kyrkohandboken som kom i maj. Både språk- och musikval har kritiserats. Och plötsligt spreds ett rykte över världen – Svenska kyrkan hade beslutat att Gud inte är en man och därför fick man inte längre säga "han" om Gud.

– Det är inte sant, men några tjänade på den desinformation och både medier och troll på sociala medier gjorde att det spreds vidare, säger prästen Kristin Molander som jobbat i Danderyds församling runt ett år.

Sant är att kyrkohandboken har ett mer inkluderande språkbruk och att det finns textvarianter man kan välja där "Herren", "han" och "fadern" ändrats till "Gud".

– Istället för "Herren vare med er" kan man säga "Gud vare med er" om man vill. Men det är ingen stor grej – insikten att vi förr använt maskulina pronomen som neutrala finns i hela samhället idag. Och det är klart att man fortfarande kan säga "han" om Gud, de flesta gör det, men det är inte nödvändigt.

Vårt språk är begränsande och färgat av både genus, kultur och historia, säger hon,

och det är bra att vara medveten om det. Språket förändras också över tid och vi talar inte på samma sätt om Gud idag som vi gjorde för 30–40 år sedan.

– Idag lever vi i ett samhälle som är mindre auktoritärt och precis som vi pratar annorlunda med chefen, prästen och läkaren så pratar vi annorlunda med Gud. Men det är inte Gud som har förändrats utan språket. Vi måste prata om Gud i varje tid, utan att klippa rötterna till det som varit, säger Kristin Molander.

I den nya kyrkohandboken – den åttonde som Svenska kyrkan antagit sedan reformationen för 500 år sedan – finns det även fler val än tidigare. Särskilt inom musiken där det nu finns fyra nya varianter (folkmusik, jazz, visor och musik från andra delar av världen) utöver den gamla musiken som finns kvar. Det finns även fler val för exempelvis gudstjänstordningar.

– En variant har ett rakare och kortare språk där församlingen är mer aktiv. Men allt det gamla finns kvar även här, så i en del församlingar i Sverige kommer man inte märka av någon förändring.

Hur viktig är kyrkohandboken för dig?

– I mitt jobb som präst, när jag leder församlingens gudstjänst, är boken superviktig. Det är mitt manus, det jag håller mig i. Och oavsett vilken kyrka du går in i i Sverige så följer gudstjänsten samma mönster.

Hon har alltid kyrkohandboken med sig. I den står hur gudstjänst, dop och begravingar ska gå till och vilka bitar som ska finnas med och i vilken ordning.

– Varje präst präglar en gudstjänst med sin personlighet, men vi kan inte ändra på det som ska sägas eller de delar som ska ingå.

Kristin Molander ser kyrkan som Guds hjälpmedelscentral, och hennes eget uppdrag som präst är att bistå med de hjälpmedel som människor behöver för att kunna leva.

– Gudstjänsten är det absolut mest centrala som vi har som kristen kyrka. Den är hjärtat som allt annat utgår ifrån och utan den är vi inte längre en kristen gemenskap. Gudstjänsten är värd engagemang och kärlek och därför är också den nya kyrkohandboken så viktig ♦

Bli sig själv

Det tog 57 år att bli en hel människa. Nu heter kyrkoherden Åke istället Ann-Christine Ruuth och vill utmana våra fördomar om kön och könsroller.

DE VANLIGASTE frågorna är hur det var att första gången gå in i ett varuhus och köpa en klänning, hur hon lärde sig sminkningens konst och varför hon valde just namnet Ann-Christine.

Resten är ofta tystnad.

Speciellt från kyrkans män.

– De äldre kvinnorna är oftast de som har tagit det här naturligast. Medelålders män har det ofta svårare. På mina föreläsningar, som handlar om normer, könsidentitet och trans, sitter de ofta längst bak i lokalen. De deltar aldrig i samtalet. Ställer aldrig några frågor. Från dem upplever jag oftare tystnad, ifrågasättande och oförståelse.

Förakt och hot?

– Nej, snarare misstänksamhet. Jag är någon de inte förstår. En könsförrädare. Vårt samhälle är fortfarande patriarkaliskt, hur kan då någon som är född biologisk man frivilligt vilja lämna denna upphöjda position och leva som kvinna?

För den 65-åriga kvinna som en gång var kyrkoherden Åke Roxberg i Växjö – trebarnsfar, äkta make och till på köpet kvinnoprästmotståndare – har gjort en livsresa då hon för åtta år sedan bestämde sig för att "bli sig själv", som hon kallar det.

– Äntligen kunde jag våga vara den jag innerst inne hade varit i hela mitt liv. Jag läste en gång om en munk som efter 16 år plötsligt lämnat klostret, blivit kär och gift sig med en kvinna. "Men hur kändes det?" undrade alla. Han svarade: "Det konstiga var

att det kändes så okonstigt." För mig var det likadant. Äntligen hade polletten trillat ner.

En känsla av att slutligen ha hittat hem efter en lång irrfärd snarast. Vilket Ann-Christine pekar på också är något centralt i evangeliet. Den starka visshet att vara älskad precis som man är, som det ständigt talas om i psalmer och predikningar.

– Jag hade ju också hört det där ända sedan barndomen. Att Jesus älskar mig precis som jag är. Men samtidigt ... ja, det fanns alltid där en stark känsla av att det trots allt inte stämde helt. Visst var jag också ett Guds barn, men den här märkliga längtan att bli kvinna var samtidigt något farligt och syndigt. En defekt som måste rättas till.

Du kände skuld?

– Jamen, kära nån, en manlig kyrkoherde som ville vara *kvinna* - det var ju något helt absurt. Något som inte ens existerade i kyrkliga sammanhang. Jag vet inte hur många gånger jag stavade mig igenom den gamla syndabekännelsen: "Skapa i mig Gud ett rent hjärta..." för det hade ju inte jag. De tankar som jag hade, fick man naturligtvis inte ha.

När dök de upp första gången?

– Jag var kanske elva år. Den där tidpunkten när könsidentiteten börjar formas. Hade fram till dess varit en ganska typisk glad och livlig kille. Följt pappa i spåren och byggt kojor, metat och gått i scouterna. Förstod instinktivt att tjejer var något man blev utskrattad om man lekte med. Och så

började jag sakta inse att det var just tjej jag helst ville vara.

Pappa och mamma var folkskollärare i småländska Rottne, en by där även prästsonen och artisten Ola Salo omsider skulle utmana gängse könsnormer. Föräldrarna gick till kyrkan varje söndag. Tron var lika självklar som luft och vatten.

– Jag brukar säga att jag blev impregnerad med Svenska kyrkan. Och gudsbilden jag fick var väldigt ljus, speciellt från mamma. Det var också till henne jag vågade gå med de här nya tankarna. Men märkte också att hon inte förstod. Och hur skulle hon kunna göra det för resten? Jag gjorde det ju inte ens själv.

Blev hon ledsen?

– Mer bekymrad, tror jag, och hon försökte avdramatisera det hela. Sa väl något om att "det går nog över med puberteten". Hon blev glad när jag i tjugoårsåldern skaffade familj och blev till synes "normal".

Idag är Ann-Christine inte längre gift, äktenskapet höll inte när hon bestämde sig för att "komma ut" (ett uttryck som hon själv tycker är rätt fänit). Och även om det var tufft för barnen när det stod i tidningen att deras pappa blivit kvinna har de en fin relation idag.

– Jag träffar ofta både barn och barnbarn. De inte bara accepterar faktum, de bejakar det helt och hållet.

Och dina kolleger?

– Ryktet om vad som hänt spred sig förstås som en löpeld, speciellt bland ➡

"Jag är besviken på hur lång tid det tar innan församlingarna vaknar och öppet visar att alla, verkligen alla, är välkomna."

**Ann-Christine Ruuth
föreläser
i Församlingens Hus
onsdag 7 november
18.30–20.30.**

präster. Men alla gick som katten runt het gröt. Ingen enda lyfte telefonluren och frågade mig vad som egentligen hänt och varför. Från mina närmaste medarbetare kom däremot ett mycket starkt stöd, liksom från ett antal äldre kvinnor i församlingen.

Ann-Christine är samtidigt noga med att betona att livet före 2010 inte var någon ständig vandring i dödsskuggans dal. Hon var ofta glad, njöt av livet, jobbet och familjen. Men det gick samtidigt inte en dag utan att hon tänkte på sin dolda längtan.

Som Åke var hon en tid missionär i Zimbabwe. Nu talar hon om en ny mission: Så länge transpersoner blir misstänkliggjorda, förlöjligade och i förtvivlan tar sina liv, tänker Ann-Christine Ruuth fortsätta att berätta. Hon hoppas att hennes berättelse en dag inte ska behövas när transpersoner är lika självklara i samhället som vem som helst.

– Ett samhälles storhet bedöms efter hur det behandlar sina minoriteter. Och kyrkan måste ta sitt fulla ansvar i det här fallet. Jag är besviken på hur lång tid det tar

innan församlingarna vaknar och öppet visar att alla, verkligen alla, är välkomna som man så vackert säger. Kyrkan vill gärna uppfattas som en tolerant och befriande miljö, men är i mångas ögon fortfarande lite för mycket ordningsman i klassen.

Ändå vill hon vara hoppfull och har sett flera exempel på hur församlingar arbetar för att bli mer inkluderande och göra det tydligt att alla, utan undantag, är välkomna till kyrkan.

– Det finns många präster och andra medarbetare inom kyrkan som är bra och många som sliter hårt ute i församlingarna med de här frågorna.

– Jämför med när jag växte upp så har kyrkan idag en mycket större ödmjukhet i mötet med människor. Det gäller även frågor som har med HBTQ att göra. Den stora majoriteten präster viger till exempel med glädje även samkönade par. Jag möter heller inget motstånd, däremot okunskap, när det gäller transpersoner. Men okunskap går ju tack och lov att bota.

Hur handskas du själv med delar av Bibeln som verkar fördömande?

– I Femte Mosebok står att Gud tycker att det är avskyvärt med en man som klär sig i kvinnodräkt. Men i samma vers står att det är lika avskyvärt med en kvinna som klär sig i manskläder och i samma kapitel står också att man inte får blanda ull och lin i sina kläder och att en nygift kvinna ska stenas om hon ljugit om sin oskuld. Allt detta skrevs för mer än 3 000 år sedan. Vi har ingen aning om varför det skrevs och vad det innebar på den tiden. Den som vill hitta ord att fördöma till exempel homosexuella kan förstås också hitta bibelord som kan tolkas så, även om ordet homosexuell inte förekommer i Bibeln.

– Det viktigaste för mig är vad Jesus sa: "Ett enda bud ger jag er och det är att ni

ska älska varandra." Det står också att vi har fått livet som gåva – och ett ansvar att leva det fullt ut. Min övertygelse är att Gud älskar oss *punkt*, utan några men. Att kristendomens nyckelord är glädje och frihet.

Kallar du Gud för "han" eller "hon"?

– Där är jag traditionell och säger "han" och "far". Men jag reagerar verkligen inte negativt om jag hör någon annan säga "hon". Gud har inget kön ♦

Namn: Ann-Christine Karin Ruuth.
"Min mormor hette Annie och min mamma Ann-Marie, så jag spann vidare på det."

Född: 12 november 1952.

Yrke: Präst och föreläsare.

Familj: Tre vuxna döttrar.
Fem barnbarn. Fästmön Lina.

Bor: I lägenhet i Växjö.

Äter: Mest vegetariskt.

Dricker: Gärna vin.

Ser: "Efter tre säsonger av Homeland tröttnade jag på att se hur människor ständigt utnyttjar varandra."

Lyssnar: På "Klassisk förmiddag" i P2, allra helst barockmusik.

Läser: Marilynne Robinsons roman "Gilead" om en kvinna som flyttar till en liten stad i Mellanvästern och blir kär i en genomfrom pastor.

Hobby: Spinning, matlagning, musik.

Så skapar man en trans-inkluderande församling

8 råd från Ann-Christine Ruuth

- Ta en titt på de normer som styr mycket av vårt tänkande kring kön, manligt och kvinnligt.
- Fundera över hur många kön det kan finnas, och var könet egentligen sitter.
- Gå igenom de vanligaste transorden och förstå vad de står för, liksom andra former av könsöverskridande uttryck.
- Se vad Bibeln har att säga om manligt och kvinnligt, om hur Jesus mötte människor, i synnerhet de som stod vid sidan av.
- Lär enkel "transetikett" och fundera på hur församlingen kan möta transpersoner så att de känner sig välkomna.
- Fundera över hur gudstjänster och andra samlingar kan göras mer trans-inkluderande.
- Kolla lokalerna. Vad berättas på anslagstavlan? Är toaletterna köns-segregerade?
- Ta en titt på hemsidan. Vill församlingen vara trans-inkluderande så berätta det.

En transperson är en person som inte alls eller delvis inte identifierar sig med det kön hen har fått tilldelat vid födseln. Transperson är ett paraply-begrepp med många undergrupper och det går att vara transperson på många olika sätt. Begreppet rör könsidentitet och könsuttryck och har ingenting med sexuell läggning att göra.

Källa: RFSL

Pilgrimsvandra i höst

FOTO: ANNA LIND LEWIN

Pilgrim Danderyd erbjuder lugna naturvandringar som förenar andlighet och poesi med skön motion.

Vid dess vatten får du finna ro – skärgårdsvandring

Skärgårdsvandra en eller två dagar 25–26 augusti.
Skärgårdsbåt till Svartsö mellan Möja och Ljusterö. Dag 2 vandrar vi på Grinda. Båda öarna har lanthandel och matställen. Accesskort, kostnad för logi, mat och båtbiljetter står du för själv.

Tid: 25 augusti 9.00, kajen i Vaxholm.
Tillbaka lördag alternativt söndag cirka 16.30 i Vaxholm.
Anmälan: 23 augusti för dig som vandrar en dag och 16 juli för dig som vill övernatta på Grinda.
Rolf Häagg 070-545 88 75.
Katharina Wolf Erixon 070-781 95 55.

Stockholms Stifts Stjärnvandring

Vandring till gemensam pilgrimsmässa i Jakobs kyrka. Vi vandrar längs Edsviken, över Stocksundet mot Ålkistan och Bergianska trädgården och utmed Brunnsvikens strand in mot staden.
Ta med matsäck och vatten för dagen.
Du som vill gå en kortare väg kan ansluta vid Danderyds sjukhus eller Bergianska trädgården.

Tid: Söndag 16 september 9.00–17.30.
Samling: Sätträängskyrkan, Sjöbergsvägen 39, Danderyd.
Hemresa med SL.
Anmälan: Rolf Häagg 070-545 88 75 senast 14 september.

Rik inför Gud

Vi vandrar längs Edsvikens strand till Sätträängskyrkan (5 km) där vi firar Sättramässa.
Tid: Söndag 23 september 13.00–18.00
Samling: T-banan vid Mörby Centrum.
Ingen anmälan behövs.

Herre visa mig din väg

Pilgrim Danderyd deltar i Birgittafirandet i Fresta. Vi inleder med vandring (9 km) och är tillbaka vid kyrkan omkring 17.00. Där får vi möjlighet att vila våra trötta ben och 18.00 inleds festligheterna med mässa, sång, dans och skådespel. Soppa serveras i eldarnas sken.

Tid: Söndag 7 oktober 13.00–18.00.
Samling: Fresta kyrka.
Anmälan: Rolf Häagg 070-545 88 75. senast 5 oktober.

Vårt evighetshopp

Pilgrimsvandring i Alla helgons tid. Vi börjar med en reflektion i minneslunden vid Sollentuna kyrka. Därefter vandrar vi längs Norrvikens och Edsvikens stränder (6 km). Målet för dagen är Turebergs kyrkans gudstjänst 15.00.

Tid: Söndag 4 november 11.30–16.00.
Samling: Minneslunden, Sollentuna kyrka. Ingen anmälan behövs.

BARN

Kyrkans förskola, 1–5 år

finns i Djursholms församlingsgård, vid Petruskyrkan i Stocksund och i Träffpunkten vid Eneby torg. Maxtaxa gäller. Välkommen att ringa förskolechef Ebba Zeno, 08-568 957 02. Anmäl till www.danderyd24.se

Spädbarnsmassage

Ålder: 2–6 månader.
Plats: Andrum, Mörby centrum.
Grupp 1: 11/9, 18/9, 25/9, 2/10, 9/10 11.00–13.00.
Grupp 2: 13/11, 20/11, 27/11, 4/12, 11/12 11.00–13.00.
Ledare/anmälan: Susanne Kindwall, 070-483 62 60.
Kostnad: 200 kr för 5 träffar.
English speaking leader.

Öppet Hus med sångstund

i Andrum i Mörby centrum.
Tid: Torsdagar 9.30–11.30.
Start: 13/9
Kontakt: Charlotte Dunér,
08-568 957 25.

UNGDOM

Ungdomskväll

Kvällen börjar med mäsas och följs av fika och aktiviteter.
Plats: Petruskyrkan.
Tid: Torsdagar 19.00, start 20/9.

VOX, pop och gospel i kör

Plats: Petruskyrkan.
Tid: Torsdagar 20.00.
Anmälan: Kerstin Evén,
08-568 957 49.

VUXNA

Sorgegrupp

Samtalsgrupp för dig som drabbats av sorg. Kontakt: Susanna Widner, 08-568 957 20.

Bokcirkel

Vi läser en bok tillsammans och samtalar om livsfrågor.
Plats: Enebykyrkan.
Kontakt: Elisabeth Stenberg,
08-568 957 21.

Män emellan

Samtalsgrupp för män.
Plats: Rosa rummet bredvid Sättra prästgård.
Tid: Lördagar 10.00–12.00.
25/8, 15/9, 6/10, 27/10, 27/11, 8/12.
Kontakt: Johan Olsson,
070-249 00 75.

Andlig vägledning

Samtal och bibelmeditationer i grupp inspirerade av den ignatianska andligheten.
Tid: Tisdagar jämna veckor 19.00. Start 4/9.
Plats: Sättraängskyrkan.
Kontakt: Rolf Hägg,
070-545 88 75.
Ledare: Ulla Axelsson.

Qigong

Plats: Enebykyrkan, Enebytorget.
Tid: Tisdag 10.00–10.45.
Start: 11/9.
Ledare: Ros Marie Sandahl.
Kostnad: 300 kr/termin.
Anmälan: Elisabeth Stenberg
08-568 957 21.

Seniorgymnastik Djursholm

Plats: Djursholms församlingsgård.
Tid: Onsdagar 10.00–11.00.
Start: 12/9.
Ledare: Catharina Pontusdotter Ugglå.
Kostnad: 300 kr/termin.
Anmälan: Elisabeth Stenberg
08-568 957 21.

Måla ikoner

Plats: Sättraängskyrkan.
Tid: Onsdagar 18.00–21.00.
Start: 19/9. Kostnad: 1 800 kr för 10 gånger exkl material.
Anmälan: Pyret Sellberg
070-836 07 46.

Heliga danser

Med vägledning och musik söker vi själslig ro.
Plats: Sättraängskyrkan.
Tid: Tisdagarna 25/9, 16/10, 23/10, 6/11, 20/11, 4/12, 18/12 10.30–12.00.
Ledare: Gunilla Stjernberg.
Avgift: 50 kr/gång.
Anmälan: Elisabeth Stenberg,
08-568 957 21.

TRÄFFPUNKTER

Andrum

Danderyds församlingslokal i Mörby centrum, plan 5.

Coffee Morning

Lugn start på veckan.
Kaffe, morgontidning och en lugn stund i kapellet.
Måndagar 10.00–11.30.
Start: 27/8.

Veckomässa med

efterföljande kaffestund
Start: 29/8.
Onsdagar 13.00–14.30

Samtal om tro och liv

Onsdagar 14.30–16.00
Start: 29/8.

Frukost i gemenskap

Fredagar 9.00–10.00
Start: 31/8.

Spädbarnsmassage och
Öppet Hus med sångstund,
se under rubriken Barn.

Livsglädje tillsammans

Enebykyrkan, Enebytorget.
Program, servering, andakt.
Tid: Tisdag 11/9, 9/10, 13/11, 11/12 14.00.
Kontakt: Ragnar Karlsson
08-510 501 73.

Kyrkbänken i Mörby Centrum, Apoteket

På onsdagar 15.00–16.30 finns präst, diakon eller annan personal på plats för samtal, året runt.

Afternoon tea

Musik och underhållning
Tid: Onsdagar 19/9, 26/9, 3/10, 10/10, 17/10, 24/10, 31/10, 7/11, 14/11 14.00–15.30.
Entré: 50 kr.
Restaurangen, Kevinge
Värdshus, Edviksvägen 1A.
Kontakt: Estelle Wiesel,
08-568 957 29.

Musiklyssning

Plats: Idalagården.
Tid: tisdagar 11/9, 25/9, 9/10, 23/10, 6/11, 20/11 13.00–14.30.

Djursholms kyrkliga arbetskrets

Träffar på måndagar 12.00 i Djursholms församlingsgård.
Kontakt: Astrid Roos Ydell
08-753 12 25.
Start: 24/9.

Prata svenska-café

Plats: Enebykyrkan.
Tid: Torsdagar 12.00–14.30.
Start: 13/9.
Arrangör: Kyrkan i Enebyberg.

Träna svenska

Plats: Biblioteket Mörby Centrum.
Tid: Tisdagar 15.30.
Start: 4/9.

Gudstjänster och konserter

GUDSTJÄNSTER ALLHELGONA

Fredag 2 november

Danderyds kyrka

14.00 Musikgudstjänst.
Susanna Widner, Estelle Wiesel.

Altorps kapell

16.00 Musikandakt, Elisabeth
Stenberg, Anna Ortner.

Vi erbjuder möjligheten att åka
buss eller taxi till Danderyds
kyrka/Altorps kapell.
Kontakta diakon Estelle Wiesel,
08-568 957 29, för tider.

Alla helgons dag 3 november

Danderyds kyrka

16.00 Minnesgudstjänst,
Carl Henric Svanell.
Danderyds kyrkokör.

Altorps kapell

15.00 och 17.00
Minnesgudstjänster,
Susanna Widner,
Johan Fransén, klarinett.

Djursholms kapell

11.00 Minnesgudstjänst

Enebykyrkan

11.00 Minnesgudstjänst
Lars Åberg, Jenny Karlsson.

Alla sjäalars dag 4 november

Danderyds kyrka

11.00 Högmässa,
Staffan Hellgren.
16.00 Konsert.

Enebykyrkan

11.00 Gudstjänst med nattvard,
Jenny Karlsson, Lars Åberg.

ÖPPET HUS ALLHELGONA

Fredag 2 november

Församlingens Hus

12.00–18.00

Djursholms

begravningsplats

12.00–18.00

Alla helgons dag

3 november

Församlingens Hus

12.00–19.00

Klockare Malms kapell

12.00–19.00

Djursholms

begravningsplats

12.00–18.00

Alla sjäalars dag

4 november

Församlingens Hus

12.00–16.00

TEMAGUDSTJÄNSTER

Sätramässa

Höstens tema är
”Kristen mystik – vad är det?”
Sätramässan leds av Susanna
Widner, präst tillsammans med
volontärer, både i förberedelser
och i medverkan.

Övriga medverkanden:

23/9 16.00 Anna Smille, präst
på Sankt Görans sjukhus.

21/10 16.00 Ted Harris, präst,
om konsten att hitta djupet.

18/11 16.00 Erik Schöldt,
programledare, författare
och kulturjournalist.

Ted Harris.

Övriga gudstjänster i DN
och SvD på fredagar och på
danderydsförsamling.se

Mässa och ungdomskväll

Enkel mässa med nattvard och
ljusständning. Psalmer varvas
med modern musik. Efter
mässan startar ungdomskvällen
med fika, körsång, aktiviteter
och gemenskap.

Ungdomskvällen slutar 21.30.
Start: 20/9.

Plats: Petruskyrkan.

Tid: torsdagar 19.00.

Gudstjänster med små och stora

Söndag 2 september 11.00 i Danderyds kyrka

Elisabet Munro. Kyrkkorv.

Söndag 23 september 11.00 i Enebykyrkan

Anna Ortner, Marie Johnson.
Kyrkkaffe.

Söndag 14 oktober 11.00 i Danderyds kyrka

Elisabet Munro. Kyrkkorv.

Söndag 21 oktober 11.00 i Djursholms kapell

Elisabet Munro.

Söndag 11 november 11.00 i Danderyds kyrka

Elisabet Munro. Kyrkkorv.

KONSERTER

Söndag 2 september 16.00 i Danderyds kyrka

*Tre damkörer – Tre dirigenter
– Tre tonsättare*

VocAlice (Danderyd), Vox
Illimitatis (Farsta) och Stella
(Eskilstuna).
Dirigenter och tonsättare:
Kerstin Evén, Mattias Ekström
Koj och Inga-Lill Sjöneby.

Onsdag 12 september 19.00 i Djursholms kapell

Stipendiekonsert

Pianisten Filip Michalak går
sitt sista år på Kungliga
Musikhögskolan i Stockholm
och kommer att spela musik av
Schubert och Chopin.

Erika Sunnegårdh.

Tisdag 18 september 12.00 i Danderyds kyrka

Lunchmusik med soppa

Erika Sunnegårdh, sopran och
Anders Ölund, orgel/piano.

Söndag 23 september 19.00 i Petruskyrkan

Bach v/s Isbäck

Jim Nilsson, gitarr. CD-release
med musik av J S Bach och
Staffan Isbäck.

Tisdag 16 oktober 12.00 i Danderyds kyrka

Lunchmusik med soppa

Anders Ölund, orgel.

Lördag 20 oktober 16.00 i Danderyds kyrka

Danskt-svenskt körmöte

Bagsværd Kirkes Koncertkor,
Danderyds Flick- och Gosskörer.
Musik av bl a Fauré. Johan
Björling, ackompanjatör, Ina
Wakabayashi och Kerstin Evén,
dirigenter.

Söndag 4 november 16.00 i Danderyds kyrka

Det eviga ljuset

Hillevi Martinpelto, sopran.
Jan Bengtson, flöjt.
Anders Ölund, orgel/piano

Tisdag 13 november 12.00 i Danderyds kyrka

Lunchmusik med soppa

Andreas Franzén, basbaryton
och Anders Ölund, orgel/piano.

Körer för alla åldrar

I Danderyds församling
finns nio körer som
sjunger pop, gospel,
klassisk musik och visor.

Att sjunga i kör är roligt
och faktiskt hälsosamt.
Musiken ger inspiration,
energi och glädje.
Det är dessutom gratis!

Läs mer på
[svenskakyrkan.se/
danderyd](http://svenskakyrkan.se/danderyd)

Församlingens Hus

Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.

Öppet: må – fre 9.00–16.00

Växel: 08-568 957 00,
måndag – fredag
9.00–12.00 och 13.00–17.00.
Adress: Box 2021,
182 02 Danderyd
www.danderydsforsamling.se

Kommunikatörer

Christina Högberg, 08-568 957 08.
Jenny Sigeman, 08-568 957 23.

Kyrkogårdsförvaltning

Angantyrvägen 39,
182 54 Djursholm.
Öppet: må – fre 9.00–15.00.
08-568 957 39.
Chef Anette Bågenholm,
08-568 957 40.

Våra kyrkor

Altorps kapell, Ymervägen 55,
Djursholm.

Andrum, Mörby Centrum.

Danderyds kyrka, Angantyrv. 41,
Danderyd.

Djursholms församlingsgård,
Valevägen 26, Djursholm.

Djursholms kapell, Danav. 9,
Djursholm.

Enebykyrkan, (samarbetskyrka)
Enebytorp, Christina Molin
0708-96 23 77.

Petruskyrkan, Kyrkv. 27,
Stocksund.

Sätraängskyrkan, Sjöbergsv. 32
Danderyd.

Sjukhuskyrkan,
Danderyds sjukhus,
08-123 550 00 (växel).

Kyrkoherde/kontraktsprost

Staffan Hellgren, 08-568 957 01,
070-625 13 15 (sms/mms).

Präster

Jenny Karlsson, tjf
Kristin Molander,
08-568 957 46.
Elisabet Munro,
08-568 957 16.
Anna Ortner,
08-568 957 19.
Niklas Utterhall,
08-568 957 24.
Susanna Widner,
08-568 957 20.

Sjukhuspräster

Lisa Axelsson Runeborg,
08-568 957 42.
Carl Henric Svanell,
08-568 957 18.

Diakoner

Estelle Wiesel,
08-568 957 29.
Elisabeth Stenberg,
08-568 957 21.
Charlotte Dunér,
08-568 957 25.

Musiker

Johan Björling, 08-568957 06.
Kerstin Evén, 08-568 957 49.
Anders Ölund, 08-568 957 04.

Församlingspedagoger

Stina Klimscha,
08-568 957 41.

Kyrkans förskola

Förskolorna Enen, Kyrkbacken
och Änglagaraget.
Förskolechef Ebba Zeno,
08-568 957 02.

”

Nej, jag tittar inte ner mer
Jag tittar upp mot himlen
Så, finns det nån här, finns du ens
För, idag ska de höra sanningen
Jag ska aldrig ta skit igen

Jag ska bara vara mig själv
Ba, ba, bara få va mig själv
Jag ska bara vara mig själv
Ba, ba, vill bara få va mig själv
Nä jag tittar inte ner mer

”

LALEH

JAG SKA BARA VARA MIG SJÄLV

2016